

ความต้องการสื่อและสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจ
ชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐม*
DEMAND OF MEDIA AND INFORMATION FOR THE OPERATION
OF SMALL AND MICRO COMMUNITY ENTERPRISE BASED
ON THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY IN
NAKHONPATHOM PROVINCES

ดร. สุชาดา แสงดวงดี**
ผศ.ดร.เยาวภา บัวเวช***
ดร.มาริษา สุจิตวนิช****

79

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความต้องการสื่อและสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐม” มีวัตถุประสงค์หลัก 6 ข้อ คือเพื่อศึกษา 1) เป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สภาพการณ์การดำเนินงาน และระดับความสามารถของกรรมการบริหาร 2) พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการสื่อและสารสนเทศในอนาคต 3) ปัญหาการสื่อสารและ แนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน 4) เปรียบเทียบความคิดเห็นของกรรมการและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนต่อสภาพการณ์การดำเนินงาน

*บทความวิจัยนี้ เขียนขึ้นจากงานวิจัยเรื่อง “ความต้องการสื่อและสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โครงการพัฒนากลุ่มวิจัยสู่ความเป็นเลิศ โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร. เสรี วงษ์มณฑา เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ

**อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

****อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ความต้องการสื่อและสารสนเทศในปัจจุบันและอนาคต ปัญหาการสื่อสาร และแนวทางการพัฒนาการสื่อสาร 5) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การเปิดรับสื่อในปัจจุบันและความต้องการสื่อในอนาคต และ 6) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การเปิดรับสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการ สารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในอนาคต โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเชิง ปริมาณควบคู่กัน สำหรับวิธีวิจัยเชิงคุณภาพได้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ส่วนวิธี วิจัยเชิงปริมาณได้ใช้การวิจัยเชิงสำรวจโดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ทั้งนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพได้ใช้การหาความสอดคล้องของคำตอบที่ได้รับ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ปัจจัย เพื่อลดทอนข้อมูล การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน การทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน การ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างประชากร 2 กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อ กัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษาที่สำคัญ มีดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกรรมการและสมาชิกวิสาหกิจ ชุมชนต่อสภาพการณ์การดำเนินงาน ความต้องการสื่อและสารสนเทศใน ปัจจุบันและในอนาคต ปัญหาการสื่อสาร และแนวทางการพัฒนาการสื่อสาร จำแนกตามตัวแปรสภาพส่วนบุคคลด้วยสถิติทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยระหว่างประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

2. เป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สภาพการณ์การดำเนินงาน และ ระดับความสามารถของกรรมการบริหารโดยรวมทุกด้านมีความ สัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรม การเปิดรับสื่อในปัจจุบันและความต้องการสื่อ เพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ในอนาคตทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ สื่อที่ผลิตขึ้นภายในกลุ่ม สื่อที่ผลิตโดยหน่วยงานภาครัฐ และสื่อมวลชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เป้าหมายการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน สภาพการณ์การดำเนินงาน และระดับความสามารถของกรรมการบริหารโดยรวมทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการศึกษาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการกระจายสารสนเทศและความรู้ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน กรรมการบริหาร และสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแบบองค์รวมตั้งแต่ทิศทางการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน การวางแผน การบริหารตลาด การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การบริหารสมาชิก การจัดการสินค้าและบริการ และผลลัพธ์การดำเนินงานยังเป็นสิ่งจำเป็น นอกจากนี้ ประชานและกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนควรให้ความสำคัญกับการสร้างการมีส่วนร่วมกับสมาชิกนับตั้งแต่เริ่มต้นจัดตั้งกลุ่มด้วยการระดมสมองในการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานกลุ่มฯ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ ความผูกพันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับกลุ่ม นำไปสู่การแสวงหาและเปิดรับสื่อและสารสนเทศทั้งนี้เพื่อพัฒนาการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ความต้องการสื่อและสารสนเทศ / พฤติกรรมการเปิดรับสื่อวิสาหกิจชุมชน / ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง / ปัญหาการสื่อสาร

Abstract

The research entitled on “Demand of media and information for the operation of Small and Micro Community Enterprises base on the Philosophy of sufficiency economy Nakhon Pathom Provinces ” has 6 main purposes ; 1) to study the establishment of Small and Micro Community Enterprises (SMCEs), operating status, and management competency of executive committees, 2) to study today’s media and information exposure behavior and future demand of media and information, 3) to study communication problems and guidelines for communication development, 4) to compare of opinion of executive committees and members of SMCEs on the operating status, today and future’s demand of media and information, communication problems, and guidelines for communication development, 5) factors related to today’s media exposure behavior and future demand of media and 6) factors related to today’s information exposure behavior and future’s demand of information for the management of Nakhon Pathom Pathom’s SMCEs based on the Philosophy of sufficiency economy. The qualitative methodology using in-depth interview technique together with quantitative methodology using questionnaires survey, were brought to do the research. The common themes analysis technique was brought to analyze the qualitative data ,while descriptive statistics, factor analysis technique, Pearsons’ correlation coefficient, independent samples t-test, paired-samples t-test and one-way analysis of variance were brought to analyze quantitative data.

The main research findings are as follows:

1. The comparison of executive committees and members’ opinion

on SMCEs' operating status, present and future's demand of media and information, communication problems, and guidelines for communication development to enhance the management of SMCEs based on the Philosophy of "sufficiency economy" with independent samples t-test and one way analysis of variance were different at the .05 level of statistical significance.

2. The overall items of the aims of SMCEs establishment, operating status, and management competency of executive committees positively related to media exposure behaviors at present and future demand of three types of media: specialized media produced by SMCEs' executive committees, media produced by government agencies and mass media involving the management of SMCEs based on the Philosophy of "sufficiency economy" at the .01 level of statistical significance.

3. The overall items of the aims of SMCEs establishment, operating status and management competency of executive committees positively related to information exposure behaviors at present and future's demand of information involving the management of SMCEs based on the Philosophy of "sufficiency economy" at the .01 level of statistical significance.

The above results imply that the dissemination of information and knowledge through multi media to enhance SMCEs' chairmen ,committees and leading member holistic knowledge and understanding on the operation of SMCEs base on the philosophy of sufficiency economy; the direction of SMCEs operation, the planning, the marketing management, the knowledge management process , the membership

management, the product & service management and the efficiency is still necessary. Moreover, SMCEs chairman and committees should pay much important to mobilize the participation among its members from the starting point by brainstorming for SMCEs goals and its operation under the philosophy of sufficiency economy to create the sense of belonging and engagement that may lead to media and information seeking and then help improve SMCEs operation under the philosophy of sufficiency economy continuously.

Key words: demand of media and information/ media exposure behavior/ small and micro community enterprises/ the Philosophy of “sufficiency economy”
/communication problems

บทนำ

การศึกษาเรื่อง “ความต้องการสื่อและสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐม” มีความจำเป็นเนื่องจากวิสาหกิจชุมชน (Small and Micro Community Enterprise: SMCE) คือ กิจการที่ชุมชนและคนในชุมชนเป็นเจ้าของกิจกรรมการผลิตสินค้า กิจการให้บริการ หรือกิจการอื่นๆ เพื่อสร้างรายได้ และการพึ่งตนเองของครอบครัว ชุมชน และระหว่างชุมชน โดยนำทุนทางสังคมของชุมชนที่มีอยู่ อันได้แก่ ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี ทรัพยากรท้องถิ่น ฯลฯ ผสมกับการบริหารจัดการสมัยใหม่ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเรียนรู้ของชุมชน ซึ่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมหรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่ง วิสาหกิจชุมชนหมายถึง กิจการชุมชน โดยชุมชนเพื่อประโยชน์ของคนในชุมชน ที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทุนทางสังคมของชุมชนในการดำเนินกิจการดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันด้วยการลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกประธาน/กรรมการบริหารและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐม พบว่า การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนยังมีปัญหาอุปสรรคหลายประการ อาทิ การขาดความเข้าใจในการสำรวจข้อมูลชุมชนและประโยชน์ของการสำรวจข้อมูลชุมชน การใช้ทุนทางสังคม ภูมิปัญญา ความรู้ และทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนได้อย่างสมดุล การขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการกำหนดเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มและดำเนินงานให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่ต้น การขาดความรู้ความเข้าใจของสมาชิกต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การขาดสื่อประชาสัมพันธ์และการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรม การพึ่งพาทุนความรู้ ทรัพยากรและวัตถุดิบจากภายนอกมากกว่าการจัดหาหรือเตรียมวัตถุดิบเพื่อการผลิตในพื้นที่ และการขาดความสามารถด้านการตลาดและการส่งเสริมการจำหน่าย ฯลฯ ข้อมูลที่ได้จากการ

ลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นริศร์ มีเจริญ (2547) [1] ที่เสนอให้มีการแก้ปัญหาด้วยการจัดอบรมด้านวิชาการและการศึกษาดูงานระหว่างสมาชิก การสร้างจิตสำนึกการเป็นสมาชิกกลุ่ม การศึกษาดูงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน

จากที่มาและความสำคัญดังกล่าว บทความวิจัยเรื่อง “ความต้องการสื่อและสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐม” จึงมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการสื่อและสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสื่อและสารสนเทศที่สอดคล้องกับสถานการณ์การดำเนินงาน ปัญหาการสื่อสารที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และความต้องการของกรรมการบริหารและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมและในจังหวัดอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ยั่งยืน สามารถสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ชุมชนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเป้าหมาย สภาพการณ์ และระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการสื่อและสารสนเทศ เพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐม

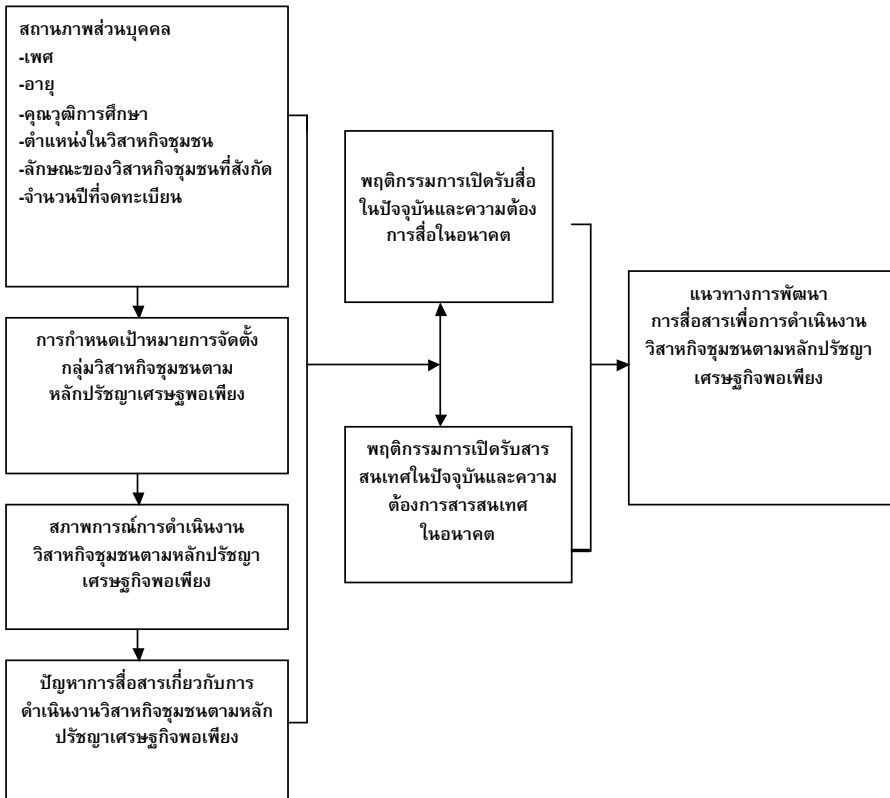
3. เพื่อศึกษา ปัญหาการสื่อสารและแนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐมในทัศนะของกรรมการและสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกรรมการและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนต่อสภาพการณ์การดำเนินงาน ความต้องการสื่อและสารสนเทศ ปัญหาการสื่อสาร และแนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐมจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

5. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อในปัจจุบันและความต้องการสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐมในอนาคต

6. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐมในอนาคต

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จดทะเบียน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ สภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ สังกัดแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จดทะเบียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม การเปิดรับสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ สังกัด ในปัจจุบันแตกต่างกัน และ

สมมติฐานข้อ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จดทะเบียน ต่างกัน มีความต้องการสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ สังกัด ในอนาคตแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 4 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จดทะเบียนต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับ สารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ สังกัด ในปัจจุบันแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 5 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จดทะเบียน ต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ สังกัด ในอนาคตแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 6 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จดทะเบียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการสื่อสารเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 7 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จดทะเบียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด แตกต่างกัน

90

สมมติฐานข้อ 8 เป้าหมายการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อโดยรวมในปัจจุบันและความต้องการสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวมในอนาคต

สมมติฐานข้อ 9 สภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อโดยรวมในปัจจุบัน และความต้องการสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมในอนาคต

สมมติฐานข้อ 10 ระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อโดยรวมในปัจจุบัน และความต้องการสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมในอนาคต

สมมติฐานข้อ 11 เป้าหมายการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศโดยรวมในปัจจุบันและความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจ

ชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมในอนาคต

สมมติฐานข้อ 12 สภาพการณ์การการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกาเปิดรับสารสนเทศโดยรวมในปัจจุบัน และความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมในอนาคต

สมมติฐานข้อ 13 ระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกาเปิดรับสารสนเทศโดยรวมในปัจจุบันและความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมในอนาคต

ระเบียบวิธีการวิจัย

วิธีการวิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้ทั้ง 6 ข้อ ได้ใช้วิธีวิจัยแบบผสม (mixed methodology) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมาตรฐานสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1. วิธีวิจัยเชิงปริมาณ

คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยเครื่องมือหลักที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ แบบสอบถาม ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลเพียงครั้งเดียว (one-shot descriptive study) ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเลือกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนในเขตจังหวัดนครปฐม ที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี และยินดีให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale questions) ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (content validity) โดยผู้วิจัย

นำแบบสอบถามมาให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้อง สอดคล้องของเนื้อหา ความครอบคลุมของประเด็นคำถามตามปัญหาและ วัตถุประสงค์การวิจัย รวมทั้งความเหมาะสมด้านภาษาที่ใช้ และปรับแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการวัดความสอดคล้องภายใน โดยใช้สูตร Cronbach Alpha และ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ในแต่ละส่วนไม่น้อยกว่า .7 ขึ้นไป โดยนำ แบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในจังหวัด นครปฐม จำนวน 30 คน พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ในแต่ละส่วน ดังนี้ 1) เป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 9 ข้อ (.9204) 2) สภาพ การณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 89 ข้อ (.9412) 3) ระดับความสามารถของกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนใน การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด 43 ข้อ (.8533) 4) พฤติกรรมการเปิดรับสื่อในปัจจุบันและความต้องการสื่อเพื่อ การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัดใน อนาคต 28 ข้อ แบ่งเป็น พฤติกรรมการเปิดรับสื่อในปัจจุบัน (.8205) และ ความต้องการสื่อในอนาคต (.9328) 5) พฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศใน ปัจจุบันและความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในอนาคต 24 ข้อ แบ่งเป็น พฤติกรรม การเปิดรับสารสนเทศในปัจจุบัน (.9459) และระดับความต้องการสารสนเทศ เพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในอนาคต (.9572) 6) ปัญหาการสื่อสารเกี่ยวกับการการดำเนินงานวิสาหกิจ ชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด รวม 22 ข้อ แบ่งเป็น ปัญหา ด้านผู้ส่งสาร 5 ข้อ (.9032) ปัญหาด้านสาร 4 ข้อ (.9138) ปัญหาด้านช่อง ทางการสื่อสาร 8 ข้อ (.9126) และปัญหาด้านผู้รับสาร 5 ข้อ (.8870) และ 7) แนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด รวม 31 ข้อ แบ่งเป็น แนวทาง การพัฒนา

ด้านผู้ส่งสาร 4 ข้อ (.7070) แนวทางการพัฒนาด้านสาร 8 ข้อ (.7522) แนวทางการพัฒนาด้านช่องทางการสื่อสาร 15 ข้อ (.8573) และแนวทางการพัฒนาด้านผู้รับสาร 4 ข้อ (.7117) สามารถนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลจริงได้

ในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยได้ติดต่อขอความอนุเคราะห์ไปยังประธานกลุ่ม และเดินทางไปพบประธาน/กรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชน ณ ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 16 กลุ่ม เพื่ออธิบายข้อคำถามและขอความอนุเคราะห์ในการกระจายแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกรรมการ บริหารและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่สมัครใจและเต็มใจในการตอบแบบสอบถามกลับคืนให้กับคณะผู้วิจัย ได้แบบสอบถามกลับคืนจากวิสาหกิจชุมชนทั้งสิ้น จำนวน 464 ชุดจากจำนวนแบบสอบถาม 570 ชุด คิดเป็นร้อยละ 81.40 ของแบบสอบถามทั้งหมด

ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อประเด็นทั้ง 7 ประเด็น ได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติอ้างอิงได้แก่ การวิเคราะห์ปัจจัยเพื่อลดทอนข้อมูล การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเพื่อใช้ สถิติทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (independent samples t-test) สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นจำแนกตามตัวแปรส่วนบุคคล และใช้สถิติทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อและสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการสื่อและสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในอนาคตของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคล

2. วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ประธาน/กรรมการบริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ของวิสาหกิจชุมชน ที่ได้รับการประเมินจากสำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐมอยู่ในระดับดี 10 แห่ง ประกอบด้วยประธานกลุ่ม/กรรมการบริหาร และสมาชิกวิสาหกิจชุมชน จำนวน 30 คน โดยเน้นข้อมูลเชิงลึกและเหตุผลเบื้องหลังของการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่ม การสื่อสารแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภายในกลุ่ม สื่อ สารสนเทศ และเทคนิควิธีการสื่อสารที่ใช้เพื่อการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจไปสู่สมาชิกและการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงานของกลุ่ม ปัญหาการสื่อสาร และแนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทัศนะของกรรมการและสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

94

ทั้งนี้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ คณะผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องสอดคล้องของเนื้อหาในเชิงแนวคิดทฤษฎีและความครอบคลุมของประเด็นคำถามตามปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัย รวมทั้งความเหมาะสมด้านภาษาที่ใช้และปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจึงนำไปทดลองสัมภาษณ์ (pretesting) บุคคลที่อยู่ในกลุ่มประธาน/กรรมการบริหาร และสมาชิกวิสาหกิจชุมชน จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในข้อคำถาม ความสอดคล้องต่อเนื่องในการถาม ความยากง่ายในการตอบคำถามและเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ รวมถึงเพื่อให้คณะผู้วิจัยได้สร้างความคุ้นเคยกับลำดับการสัมภาษณ์ ได้ตรวจสอบว่าแนวคำถามที่ตั้งไว้สามารถทำให้ได้คำตอบที่คาดไว้หรือไม่ และได้พัฒนากลยุทธ์ในการถามคำถามเจาะลึก (probing questions) จากนั้นจึงปรับแก้ไขภาษาและแนวคำถามให้เข้าใจง่ายและกระชับมากขึ้นก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 30 ท่าน

ในการเก็บข้อมูล คณะผู้วิจัยเป็นผู้ติดต่อนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์เชิงลึกประธานหรือกรรมการบริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุกกลุ่มด้วยตนเอง พร้อมกับอธิบายหัวข้อ วัตถุประสงค์การวิจัย แนวคำถามหลักที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกแก่ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุกท่านล่วงหน้าเพื่อให้เข้าใจแนวทางการสัมภาษณ์และเตรียมข้อมูลสำหรับการตอบคำถามไว้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและครบถ้วนมากที่สุด พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ในการประสานงานกับสมาชิกวิสาหกิจชุมชนอีกแห่งละ 2 คน ทำให้ได้จำนวนประธาน/กรรมการบริหาร และสมาชิกวิสาหกิจชุมชนสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก รวม 30 คน โดยคณะผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ จดบันทึกคำสัมภาษณ์ ตลอดจนขอความอนุเคราะห์ในการบันทึกเสียงคำสัมภาษณ์ และการถ่ายภาพนิ่งเพื่อนำมาถอดเทปและดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยวิธีการหาความสอดคล้องของข้อความ (common theme analysis) ทั้งนี้เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ สรุป และการอภิปรายผลการวิจัยในลำดับต่อไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการศึกษาดังได้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ จำแนกตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ 1) ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 2) ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 3) ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 3 4) ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 4 5) ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 5 และ 6) ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 6 และ ตอนที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ มีสาระสำคัญตามลำดับ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 : เพื่อศึกษาเป้าหมายสภาพการณ์ และระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐม

ผลการวิจัยเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 ด้วยสถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในที่นี้ ได้แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1.1 ด้านเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทั้ง 9 ข้อ ในภาพรวมพบว่าอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{x} = 3.57$) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความเห็นด้วยมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ การผลิตสินค้า บริการและกิจการอื่นๆ เพื่อการบริโภค การพึ่งตนเองของครอบครัว และขายผลผลิตที่เหลือจากการบริโภค ($\bar{x} = 3.72$) รองลงมา คือ สร้างรายได้แก่ครอบครัว และสวัสดิการที่ดีแก่คนในชุมชน ($\bar{x} = 3.67$) และ พัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชนให้อยู่เย็นเป็นสุข ($\bar{x} = 3.59$)

1.2 ด้านสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 89 ข้อ ในภาพรวมก็พบว่าอยู่ในเกณฑ์มากเช่นกัน ($\bar{x} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 3.79$) รองลงมา คือ ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 3.69$) ตามด้วยด้านความซื่อสัตย์ และ ด้านการสร้างกำไร/รายได้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 3.65$)

1.3 ด้านความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ทั้ง 43 ข้อ ในภาพรวม พบว่าอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{x} = 3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเงื่อนไขของความคุณธรรม มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.64$) รองลงมา คือ หลักความพอประมาณ ($\bar{x} = 3.59$) ตามด้วยหลักความมีเหตุผล ($\bar{x} = 3.57$) ส่วน

ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การสร้างระบบภูมิคุ้มกันในตัว ($\bar{x}=3.48$)

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 : เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการสื่อและสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐม

ผลการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและสารสนเทศในปัจจุบัน และความต้องการสื่อและสารสนเทศในอนาคต การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัดได้แบ่งเป็น 2 ส่วน โดยจะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการเปิดรับสื่อในปัจจุบันและความต้องการสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในอนาคต แบ่งเป็น

กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน

ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในปัจจุบัน ทั้ง 28 ข้อ ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{x}=3.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สื่อที่ผลิตขึ้นภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและสื่อชุมชน มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x}=3.10$) รองลงมา คือ สื่อที่ผลิตโดยหน่วยงานภาครัฐ ($\bar{x}=3.06$) ตามด้วย สื่อมวลชน ($\bar{x}=3.0$) และประเมินระดับความต้องการสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในอนาคต ทั้ง 28 ข้อ ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{x}=3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สื่อมวลชน มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x}=3.83$) รองลงมา คือ สื่อที่ผลิตขึ้นภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและสื่อชุมชน และ สื่อที่ผลิตโดยหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x}=3.76$) ทั้งนี้เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อประเภทสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่

ต้องการในปัจจุบันและในอนาคต ทั้ง 28 คู่ ด้วยสถิติ paired-Samples t-Test พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคู่ โดยระดับความต้องการสื่อแต่ละประเภทเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าความต้องการสื่อในอนาคตทุกข้อ ซึ่งหมายความว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการสื่อแต่ละประเภทที่นำเสนอทุกข้อมากขึ้นในอนาคต

2.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในอนาคต

กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความคิดเห็นต่อความสม่ำเสมอของพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในปัจจุบันทั้ง 24 ข้อ ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{x}=3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างประเมินความสม่ำเสมอของพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ โดยสารสนเทศที่มีคะแนนเฉลี่ยความสม่ำเสมอในการเปิดรับมากที่สุดในปัจจุบัน คือ ความรู้ในการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และบัญชีสินค้า ฯลฯ ($\bar{x}=3.41$) รองลงมา คือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{x}=3.40$) และ ความรู้เกี่ยวกับการบริหารการผลิตสินค้า/บริการให้มีคุณภาพ ($\bar{x}=3.39$) และประเมินระดับความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในอนาคตทั้ง 24 ข้อ ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{x}=3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในอนาคตอยู่ในเกณฑ์มากทุกข้อเช่นกัน โดยสารสนเทศที่มีคะแนนเฉลี่ยความต้องการมากที่สุดในอนาคต คือ ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}=4.12$) รองลงมาเป็นความรู้พื้นฐาน

ฐานเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้เกี่ยวกับการบริหารการผลิตสินค้า/บริการให้มีคุณภาพ และความรู้ด้านการตลาด การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า และการส่งเสริมการขาย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x}=4.0$) ตามด้วย ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพชุมชน ท้องถิ่น ($\bar{x}=3.99$)

ทั้งนี้เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงาน

วิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในปัจจุบัน และอนาคต ทั้ง 24 คู่ ด้วยสถิติ Paired-Samples T Test พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคู่ โดยระดับความเห็นด้วยต่อพฤติกรรมกรเปิดรับสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในอนาคตทุกข้อ หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่นำเสนอทุกข้อมากขึ้นในอนาคต

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 3 : เพื่อศึกษาปัญหาการสื่อสารและแนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทัศนะของกรรมการและสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

ผลการวิจัยเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ข้อ 3 ได้แบ่งเป็น 2 ส่วนได้แก่

3.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อปัญหาการสื่อสารเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความคิดเห็นต่อปัญหาการสื่อสารเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 22 ข้อ ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{x}=3.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบ

ว่าปัญหาด้านช่องทางการสื่อสาร มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=3.10$) รองลงมาเป็นปัญหาด้านผู้ส่งสารและปัญหาด้านเนื้อหาสาร ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x}=3.08$) โดยปัญหาด้านผู้รับสารมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}=3.06$) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความคิดเห็นต่อปัญหาการสื่อสารเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่เป็นปัญหาสูงสุดคือการขาดความรู้ของประธาน/กรรมการบริหารกลุ่มฯ ในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{x}=3.16$) รองลงมา คือ การขาดเครือข่ายสื่อบุคคลระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อเผยแพร่ความรู้การทำวิสาหกิจชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการขาดสื่อที่อธิบายให้เห็นภาพการดำเนินงานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่ชัดเจน เช่น คู่มือ หนังสือ แผ่นพับ วีดิทัศน์ ($\bar{x}=3.15$) ตามด้วยการขาดการติดตามให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{x}=3.13$)

3.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการสื่อสารเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในขนาดทั้ง 31 ข้อ ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{x}=3.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แนวทางการพัฒนาด้านผู้รับสาร มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=3.55$) รองลงมาเป็น แนวทางด้านสื่อ ($\bar{x}=3.51$) ตามด้วยแนวทางการพัฒนาด้านผู้ส่งสาร ($\bar{x}=3.46$) โดยแนวทางการพัฒนาด้านสารมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}=3.43$) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการสื่อสารเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในปัจจุบัน

อยู่ในเกณฑ์ปานกลางเป็นส่วนใหญ่ (19 ข้อ จากทั้งหมด 31ข้อ) ที่เหลืออีก 12 ข้อ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก โดยแนวทางที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุด คือ การศึกษาดูงานที่เข้มข้นในระยะเวลาที่มากพอต่อการสร้างความเข้าใจในวิธีการดำเนินงานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{x}=3.71$) รองลงมา คือ การใช้สื่อหลากหลายเพื่อให้สร้างความเข้าใจและการจดจำ ($\bar{x}=3.65$) ตามด้วย การคัดเลือกสมาชิกที่สนใจไปเข้าอบรม ศึกษาดูงาน ($\bar{x}=3.64$)

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 4 : เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกรรมการและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนต่อสภาพการณ์การดำเนินงาน ความต้องการสื่อและสารสนเทศ ปัญหาการสื่อสาร และแนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

ผลการวิจัยเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ข้อ 4 แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

4.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จดทะเบียนต่างกันประเมินความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อในปัจจุบันและความต้องการสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในอนาคตจำแนกตามตัวแปรสถานภาพส่วนบุคคล ในด้านพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อในปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคลได้แก่ เพศ

อายุ คุณวุฒิการศึกษา ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จดทะเบียน ยกเว้นตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ประเมินระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในปัจจุบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความต้องการสื่อในอนาคต พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จดทะเบียน ต่างกัน ประเมินระดับความต้องการสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในอนาคตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อ

102 **พฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในอนาคต จำแนกตามตัวแปรสถานภาพส่วนบุคคล** ในด้านพฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศในปัจจุบัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จดทะเบียน ต่างกัน ยกเว้นตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ประเมินระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในปัจจุบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความต้องการสารสนเทศในอนาคต ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จดทะเบียน ต่างกัน ประเมินระดับความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในอนาคตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อปัญหาการสื่อสารเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด จำแนกตามตัวแปรสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคลได้แก่ คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จดทะเบียน ยกเว้นเพศ และอายุ ประเมินปัญหาการสื่อสารเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด จำแนกตามตัวแปรสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งในวิสาหกิจชุมชน ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สังกัด และจำนวนปีที่จดทะเบียนต่างกัน ประเมินแนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ 5 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 5 : เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อในปัจจุบันและความต้องการสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐม ในอนาคต

การนำเสนอผลการวิจัยเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ข้อ 5 แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

5.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัดกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อในปัจจุบันและความต้องการสื่อเพื่อ

การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในอนาคต พบว่า เป้าหมายการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวมทุกด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อโดยรวมในปัจจุบันและความต้องการสื่อเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวมในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .212$) และ ($r = .570$) ตามลำดับ กล่าวคือ เมื่อความคิดเห็นต่อการกำหนดเป้าหมายการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนมีคะแนนเฉลี่ยสูง จะทำให้มีพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อโดยรวมในปัจจุบัน และความต้องการสื่อโดยรวมในอนาคตสูงตามไปด้วย แต่เมื่อพิจารณาค่าสหสัมพันธ์พบว่าอยู่ในระดับต่ำทุกตัว

5.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด กับพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อในปัจจุบันและความต้องการสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในอนาคต พบว่า สภาพการณ์ในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวมทุกด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าสหสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อโดยรวมในปัจจุบันและความต้องการสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวมในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .424$) และ ($r = .641$) กล่าวคือ เมื่อค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อสภาพการณ์ในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด มีคะแนนสูงจะทำให้มีพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อโดยรวมในปัจจุบัน และความต้องการสื่อโดยรวมในอนาคตสูงตามไปด้วย แต่เมื่อพิจารณาค่าสหสัมพันธ์พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

5.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด กับพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อในปัจจุบันและ

ความต้องการสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัดในอนาคต พบว่า ระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อโดยรวมในปัจจุบัน และความต้องการสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวมในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .444$) และ ($r = .651$) ตามลำดับ กล่าวคือ เมื่อความคิดเห็นต่อระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด มีคะแนนเฉลี่ยสูงจะทำให้มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อโดยรวมในปัจจุบัน และความต้องการสื่อเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวมในอนาคตตามากตามไปด้วย แต่เมื่อพิจารณาค่าสหสัมพันธ์พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 6 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 6 : เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐม ในอนาคต

ผลการวิจัยเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ข้อ 6 แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

6.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด กับพฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในอนาคต พบว่า เป้าหมายการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัดโดยรวมทุกด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศโดยรวมในปัจจุบันและความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวม

ในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .417$) และ ($r = .615$) กล่าวคือ เมื่อการกำหนดเป้าหมายการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนมีคะแนนเฉลี่ยสูงจะทำให้มีพฤติกรรม的开รับสารสนเทศโดยรวมในปัจจุบัน และความต้องการสารสนเทศโดยรวมในอนาคตสูงตามไปด้วย แต่เมื่อพิจารณาค่าสหสัมพันธ์พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

6.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด กับพฤติกรรม的开รับสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในอนาคต พบว่า สภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรม的开รับสารสนเทศโดยรวมในปัจจุบัน และความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวมในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .639$) และ ($r = .756$) กล่าวคือ เมื่อความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด มีคะแนนเฉลี่ยสูงจะทำให้มีพฤติกรรม的开รับสารสนเทศโดยรวมในปัจจุบันและความต้องการสารสนเทศโดยรวมในอนาคตสูงตามไปด้วย แต่เมื่อพิจารณาค่าสหสัมพันธ์พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

6.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด กับพฤติกรรม的开รับสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในอนาคต พบว่า ระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรม的开รับสารสนเทศโดยรวมในปัจจุบัน และความต้องการสารสนเทศเพื่อการดำเนิน

งานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวมใน
อนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .639$) และ ($r = .761$) กล่าว
คือ เมื่อระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจ
ชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัดมีคะแนนเฉลี่ยสูง จะทำให้
มีพฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศโดยรวมในปัจจุบัน และความต้องการ
สารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงที่สังกัด โดยรวมในอนาคตมากตามไปด้วย แต่เมื่อพิจารณาค่าสห
สัมพันธ์พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ

แนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตาม
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
ออกเป็น 7 ประเด็น ดังนี้

1. **วิธีการและเนื้อหาที่ประธาน/กรรมการบริหารกลุ่มใช้ในการสื่อสาร
ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและข้อมูลทั่วไป
กับสมาชิก** มี 6 วิธี ได้แก่ 1) การโทรศัพท์แจ้งข้อมูล 2) การจัดประชุม 3)
การให้กรรมการเดินบอกกล่าวถึงบ้าน 4) การพูดคุยแบบไม่เป็นทางการใน
ระหว่างการทำงาน 5) หอกระจายข่าว และ 6) หนังสือราชการ ทั้งนี้ เนื้อหา
ส่วนใหญ่ที่ประธาน/กรรมการบริหารมักแจ้งให้สมาชิกทราบมีด้วยกัน 3 กลุ่ม
หลัก ได้แก่ 1) การแจ้งข้อมูลที่ประธาน/กรรมการบริหารได้รับแจ้งข้อมูลมา
จากหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับอำเภอ/จังหวัด/องค์การบริหารส่วน
จังหวัดนครปฐม และในชุมชนของตนเอง 2) การอบรมให้ความรู้ด้านต่างๆ
และ 3) การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มที่จำเป็นต้องแจ้งให้สมาชิกทราบอย่าง
ต่อเนื่องโดยเฉพาะข้อมูลด้านการตลาด การออกร้านจำหน่ายสินค้า และผล
การประกอบการของกลุ่ม

2. การให้ความหมายของคำว่า การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ไม่มีกลุ่มใดที่อธิบายให้สมาชิกเข้าใจเรื่อง การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างละเอียด และในรูปแบบที่เป็นทางการ ส่วนมากมักพูดคุยแบบไม่เป็นทางการให้สมาชิก รับทราบและได้แง่คิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน สมาชิกวิสาหกิจชุมชนแทบทุกคนจึงไม่เข้าใจว่าคืออะไร จึงไม่สามารถอธิบาย ได้ว่าการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร แต่สามารถตอบในภาพกว้างตามที่เคยได้ยินมา โดยขาดความรู้ที่ถ่องแท้ใน หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและไม่สามารถบูรณาการสู่การใช้ในชีวิตประจำวัน ได้แบบองค์รวม ดังจะเห็นจากการให้คำตอบต่อนิยามสั้นๆ เช่น การนำของที่มี อยู่แล้วมาทำให้เกิดประโยชน์ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เช่นเมื่อทำงาน ที่บ้านเสร็จแล้วมีเวลาว่างก็มาทำงานกับกลุ่มเพื่อหารายได้เสริม การเก็บออม และใช้จ่ายอย่างประหยัด การซื้อในสิ่งที่จำเป็น การลดรายจ่ายด้วยการปลูก ผักหมุนเวียนจะได้ไม่ต้องซื้อ การทำอะไรที่พอเพียงและการมีอาชีพพอเพียง การให้คนลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ การลงทุนน้อยลง การไม่เป็นหนี้หลาย ทาง การทำให้นั้นนอกระบบลดลง การทำสวน ทำนา ทำไร่มีปัญหาก็ได้แก้ได้

จากการสัมภาษณ์ประธาน/กรรมการบริหาร พบว่า ประธาน/กรรมการบริหารส่วนใหญ่มีความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข อยู่ในระดับดี ดังนี้

1. การดำเนินงานตามหลักพอประมาณ ด้วยการก่อตั้งกลุ่มเพื่อประโยชน์ของสมาชิกตามพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่ ทุนทางทรัพยากร ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อลดการพึ่งพาวัตถุดิบ ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตจากภายนอก โดยทำตามศักยภาพที่มีไม่ทำเกินตัว เน้นค่อยๆ เติบโตเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับกลุ่ม ตลอดจนสร้างความสมดุลระหว่างการดำเนินงาน ชีวิต กับความสุข และความสุขอยู่รอด ทำเพื่อให้มีกินมีใช้ มีเงินไปทำบุญและมีความสุขในชีวิต

2. การมีหลักเหตุผลในการดำเนินงานของกลุ่ม ด้วยการให้สมาชิก ร่วมกันคิดเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่ม กฎกติกาการดำเนินงานกลุ่ม การหาเหตุผล และร่วมกันตัดสินใจในการดำเนินงานกลุ่ม ตั้งแต่การเลือกผลิตภัณฑ์ที่จะผลิต การศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิต การทดสอบผลิตภัณฑ์ การวางแผน เรื่องวัตถุดิบในพื้นที่ การผลิตและออกแบบบรรจุภัณฑ์ และการวางแผนการ จัดจำหน่าย

3. การยึดหลักภูมิคุ้มกัน ด้วยการทำตามความรู้ที่มีอยู่ การเลือก ผลิตสินค้า/บริการที่มีความแตกต่างไม่ผลิตสินค้า/บริการซ้ำๆ ท้องตลาด การ วางแผนการผลิตและการจัดซื้อวัตถุดิบที่เหมาะสม เช่น การเกษตรมีการปลูก พืชหมุนเวียน ไม่ทำกระแสปูกตามกัน หากสินค้าล้นตลาดต้องมีความรู้ใน การแปรรูปสินค้าเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายและสร้างความหลากหลายและ มูลค่าเพิ่มแก่ผลผลิตไปพร้อมกัน การศึกษากระบวนการผลิตที่ทำให้วัตถุดิบ สูญเสียน้อยที่สุด มีการทดสอบและชิมก่อนหลายครั้งจนแน่ใจก่อนนำไปขาย และมีช่องทางการจำหน่ายสินค้า/บริการ การวางแผนการบริหารการเงินที่ดี มีการศึกษาข้อมูลราคาตลาด การวางแผนการตลาดด้วยการหาช่องทางการ ตลาดใหม่ๆ ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ อยู่อย่างสม่ำเสมอ มีการรับคำสั่งซื้อของลูกค้าโดยพิจารณาความเป็นไปได้ในการทำ มีการให้ความรู้เพื่อ ป้องกันและรักษาความปลอดภัยในการทำงาน เช่น การให้ความรู้เรื่องอันตราย จากการใช้ไฟ

4. การมีความรู้ ด้วยการจัดอบรมให้ความรู้กับสมาชิกในการผลิต สินค้า/บริการ และความรู้ด้านต่างๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการผลิตสินค้า บริการ อย่างต่อเนื่อง การศึกษาพูดคุยกับลูกค้าเพื่อดูความต้องการของตลาด อย่างต่อเนื่องทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆ จากลูกค้าและได้รู้ทิศทางการพัฒนา สินค้า/บริการ ให้เป็นที่ยอมรับของตลาด การหาความรู้ใหม่ๆ ทางสื่อต่างๆ และการเข้ารับการอบรมที่หน่วยงานรัฐจัดให้ หรือการขอความร่วมมือกับ หน่วยงานภาครัฐในการอบรมความรู้ที่จำเป็นกับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง

5. คุณธรรม ด้วยการผลิตสินค้า/บริการที่ดี ที่ไม่เป็นอันตรายกับผู้บริโภค ไม่สร้างมลพิษกับสิ่งแวดล้อม การผลิตสินค้า/บริการที่มีคุณภาพ ในราคาที่เหมาะสม มีความเมตตาให้กับสมาชิกโดยเน้นการจ่ายค่าตอบแทนหรือค่าแรงที่เหมาะสม ตรงเวลา

3. ผู้ส่งสาร เนื้อหา และวิธีการสื่อสารแนวคิดการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่สมาชิกในกลุ่ม

วิธีการสื่อสารกับสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพบว่า ประธาน/กรรมการบริหารและสมาชิกที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ระบุว่า ผู้ส่งสารที่เป็นผู้ถ่ายทอดแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่สมาชิก ที่เป็นหลัก ได้แก่ ประธาน/กรรมการบริหารกลุ่ม รองลงมาคือ นักวิชาการจากหน่วยงานภาครัฐภายนอก โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ/จังหวัด และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และการพูดคุยระหว่างสมาชิกด้วยตนเอง

ส่วนเนื้อหาและวิธีการหลักในการถ่ายทอดแนวคิดการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่สมาชิกของกลุ่มที่ใช้ อยู่เป็นประจำ มีด้วยกัน 6 วิธี ได้แก่ 1) การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ติดตั้งภายในที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยเฉพาะป้ายไว้นิลประชาสัมพันธ์ บอร์ด แสดงแผนภูมิและภาพแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) การพูดคุยอย่างสม่ำเสมอในที่ประชุมเพื่อให้สมาชิกเข้าใจแนวคิดการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 3) การพูดคุยแบบไม่เป็นทางการในระหว่างการทำงาน เพื่อไม่ให้สมาชิกรู้สึกว่า เป็นเรื่องเครียด 4) การพูดคุยกันเองระหว่างเพื่อนสมาชิก เช่น การทำบัญชีครัวเรือน การหาวิธีการลดต้นทุนการผลิต ด้วยการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ 5) การที่ประธาน/กรรมการบริหารทำเป็นแบบอย่างให้เห็นทั้งจากการดำเนินชีวิตประจำวันและจากการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน และ 6) การจัดอบรมโดยเชิญนักวิชาการจากหน่วยงาน

ภาครัฐที่เกี่ยวข้องและมหาวิทยาลัย มาถ่ายทอดความรู้และแนวทางการใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้า/บริการของกลุ่มและการประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันพร้อมกับแจกลีขื่อประชาสัมพันธ์ที่หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องจัดทำขึ้น เช่น วิดีโอ การสาธิต แผ่นพับ และโปสเตอร์

4. การประเมินความรู้ความเข้าใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และวิธีการสื่อสารของประธาน/กรรมการบริหารเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ประธาน/กรรมการบริหาร และสมาชิกวิสาหกิจชุมชน สรุปได้ว่า สมาชิกแทบทั้งหมดไม่มีความรู้ในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อันเนื่องจากการไม่มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้อง ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่ตนสังกัดได้

ทั้งนี้วิธีการสื่อสารของประธาน/กรรมการบริหารเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวพบว่า ประธาน/กรรมการบริหารแทบทุกวิสาหกิจชุมชน จะให้ความสำคัญกับการอธิบายให้สมาชิกที่สงสัยเป็นรายบุคคลตามความเข้าใจของตน การตอบย้าช้า ทวนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในที่ประชุมทุกครั้ง และการให้เวลากับสมาชิกในการสอบถามข้อมูลที่สงสัยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในที่ประชุม หากแต่ไม่ได้เชื่อมโยงภาพการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นระบบ เป็นขั้นตอนที่เป็นรูปธรรมและไม่มี การประเมินความรู้ความเข้าใจของสมาชิกอย่างเป็นระบบ ทำให้ไม่รู้ว่าสมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดอย่างแน่ชัด ในทางกลับกัน สมาชิกที่สนใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงส่วนมากมักสอบถามข้อมูลที่สงสัยจากประธาน/กรรมการบริหาร ในขณะที่มีการประชุม ใช้วิธีการโทรศัพท์สอบถามในภายหลัง ใช้การฝากให้สมาชิกด้วยกันมาสอบถามสิ่งที่สงสัยในที่ประชุม

5. ปัญหาการสื่อสารแนวความคิดการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่สมาชิก และ แนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวความคิดการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกประธาน/กรรมการบริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพบว่าสามารถจำแนกปัญหาการสื่อสารเพื่อการถ่ายทอดแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่สมาชิก ได้ 4 ด้าน ได้แก่

1. **ปัญหาด้านผู้ส่งสาร** ประธาน/กรรมการบริหารกลุ่มส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับดี หากแต่ก็มีประธาน/กรรมการบริหารบางกลุ่มที่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม แม้จะมีความรู้ความเข้าใจ แต่ส่วนมากยังไม่เห็นความสำคัญของการถ่ายทอดให้สมาชิกเข้าใจการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรม เห็นว่าการถ่ายทอดแนวคิดดังกล่าวเป็นเรื่องยาก และตนเองไม่มีทักษะ เสียเวลาในการทำงาน คิดเองว่าสมาชิกไม่ได้สนใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การที่ประธาน/กรรมการบริหารและ สมาชิกมีความขัดแย้ง แบ่งพรรคแบ่งพวก การจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจส่วนบุคคลซึ่งผิดหลักการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจ โดยบุคคลคนเดียวซึ่งเป็นเจ้าของ ก็คือประธานกลุ่ม ทำให้ไม่เห็นความสำคัญของการถ่ายทอดแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่สมาชิก และการไม่มีเจ้าหน้าที่รัฐของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภายนอกมากระตุ้นให้กลุ่มดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจริงๆ ด้วยการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับสมาชิก การติดตามผลการดำเนินงานและให้คำแนะนำการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

2. **ปัญหาด้านสาร** ได้แก่ เนื้อหาที่ประธาน/กรรมการบริหารถ่ายทอดมามีความยากเกินไป ทำให้สมาชิกไม่เข้าใจ

3. ปัญหาด้านสื่อ ได้แก่ การที่วิทยากรพูดบรรยายให้ฟัง โดยไม่มีสื่อที่อธิบายการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ที่เห็นชัดเจน และ การไม่มีตัวอย่างการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ต่างๆ

4. ปัญหาด้านผู้บริหาร ได้แก่ การขาดความรักความสามัคคีของสมาชิกในกลุ่ม ทำให้ขาดความร่วมมือร่วมใจซึ่งกันและกัน การขาดความสนใจ การไม่ศึกษาเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวด้วยตนเองเท่าที่ควร

ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในแนวคิดการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามปัญหาการสื่อสารทั้ง 4 ด้าน สามารถสรุปได้ดังนี้

1.แนวทางการพัฒนาด้านผู้ส่งสาร เน้นให้ประธาน/กรรมการบริหารควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงให้ตัวเองได้มีความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ทำเป็นตัวอย่างและเห็นความสำคัญของการทำบทบาทในการเป็นผู้ถ่ายทอดแนวคิดการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้สมาชิกเข้าใจอย่างชัดเจน ส่วนเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญกับการทำหน้าที่เผยแพร่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ และช่วยให้คำแนะนำให้กลุ่มหรือสมาชิกให้สามารถดำเนินงานได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจ

2.แนวทางการพัฒนาด้านสาร เน้นให้เนื้อหาที่ถ่ายทอดมาถึงสมาชิกมีความชัดเจน เข้าใจง่าย มีตัวอย่าง ภาพ เอกสารประกอบเนื่องจากสมาชิกมีความรู้่น้อย

3. แนวทางการพัฒนาด้านสื่อ เน้นให้สื่อที่เข้าใจง่าย มีคู่มือหรือเอกสารประกอบที่มีรูปภาพ สี สันสวยงาม และชัดเจน ควบคู่กับการอบรม การจัดเวทีให้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนกันระหว่างประธาน/กรรมการบริหาร และสมาชิกกลุ่ม และการศึกษาดูงานวิสาหกิจชุมชนที่ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นผลสำเร็จ

4. **แนวทางการพัฒนาด้านผู้รับสาร** เน้นให้ผู้รับสารเปิดใจรับข้อมูล ข่าวสาร เรียนรู้และทำความเข้าใจกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เห็นความสำคัญและพร้อมใจกันปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างซึ่งกันและกัน โดยประธาน/กรรมการบริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรสร้างความสามัคคีและการมีส่วนร่วมระหว่างสมาชิก

6. **ที่ผ่านมา หน่วยงานที่เข้ามาเผยแพร่แนวคิดการดำเนินงานวิสาหกิจตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และวิธีการสื่อสารของหน่วยงานดังกล่าว**

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกประธาน/กรรมการบริหาร และสมาชิกวิสาหกิจชุมชน สรุปได้ว่า ที่ผ่าน หน่วยงานภาครัฐที่เข้ามามีบทบาทในการเผยแพร่แนวคิดการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยตรงยังไม่มี หากแต่เป็นการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการดำเนินงานบางส่วนตามที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้องการ เช่น อาจารย์มหาวิทยาลัย เกษตรอำเภอ เกษตรจังหวัดกระทรวง และพัฒนาชุมชน

7. **แนวทางการเผยแพร่แนวคิดการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ประสบผลสำเร็จในอนาคต**

ผลการสัมภาษณ์ประธาน/กรรมการบริหาร และสมาชิกวิสาหกิจชุมชน สรุปได้ว่า แนวทางการเผยแพร่แนวคิดการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ประสบผลสำเร็จ ควรมีแนวทางหลัก 3 ประการ ดังนี้

1. ต้องทำให้ประธาน/กรรมการบริหาร เข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเทคนิคการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนอย่างแท้จริง ดังนี้

1.1 เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรทำบทบาทในการเผยแพร่แนวคิดนี้ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ควรเป็นหน่วยงานที่เข้ามาจัดการอบรมให้ประธาน/กรรมการ บริหารและสมาชิกเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการดำเนินงานของกลุ่มตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจริงๆ เพื่อให้สมาชิกทุกคนร่วมมือร่วมใจ พร้อมกับช่วยให้อุ่นและนำความคิดเห็น และการแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานดังกล่าวต้องมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชุมชนมากขึ้น

1.2 ประธาน/กรรมการบริหาร ต้องมีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการนำมาใช้ในการดำเนินงานกลุ่มอย่างต่อเนื่องเนื่องจากประธานเป็นผู้มีประสบการณ์มาก จะมีความน่าเชื่อถือและทำหน้าที่ในการเผยแพร่แนวคิดนี้ได้ดีและต่อเนื่อง

2. สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ต้องมีความสามัคคีกัน ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันทำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปด้วยกัน ซึ่งประธาน/กรรมการบริหารควรมีวิธีการทำให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารงานของกลุ่ม รู้สึกเป็นเจ้าของ และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานกลุ่มให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

3. การให้ความสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด ในด้านต่างๆ ทั้งด้านเอกสาร ความรู้ใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่ม อาทิ ความรู้ในการพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตร ความรู้เรื่องการตลาด การส่งเสริมการตลาด การพัฒนาสินค้า/บริการและบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัย จนถึงการแก้ปัญหาภาระหนี้สิน เช่น การมีกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เพื่อปลดหนี้ให้เกษตรกร

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความต้องการสื่อและสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดนครปฐม” ทำให้ได้ข้อสรุปสำคัญว่า กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อและสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และประเมินระดับความต้องการสื่อและสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในอนาคตอยู่ในเกณฑ์มาก โดยที่เป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สภาพการณ์การดำเนินงานและระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานกลุ่มฯ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อและสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการสื่อและสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในอนาคต ทำให้เห็นว่าการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประธาน กรรมการบริหาร และแกนนำสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแบบองค์รวมตั้งแต่การทิศทางของวิสาหกิจชุมชนการวางแผนดำเนินงาน การบริหารตลาด การจัดกระบวนการเรียนรู้ การบริหารสมาชิก กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ และผลลัพธ์การดำเนินงาน ทั้งในระดับของวิสาหกิจชุมชนขั้นพื้นฐานและระดับก้าวหน้าเพื่อการแข่งขันผ่านสื่อและช่องทางการสื่อสารต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับสื่อมวลชนและสื่อที่ผลิตขึ้นภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและสื่อชุมชนเองยังเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากปัญหาการสื่อสารที่พบมากในปัจจุบันคือการขาดความรู้ของประธาน/กรรมการ บริหารกลุ่มฯ ในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง การขาดเครือข่ายสื่อบุคคลระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อเผยแพร่ความรู้การทำวิสาหกิจชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอ

เพียง การขาดสื่อที่อธิบายให้เห็นภาพการดำเนินงานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่ชัดเจน เช่น คู่มือ หนังสือ แผ่นพับ วิดีทัศน์ และการขาดการติดตามให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยควรให้ความสำคัญกับการสร้างการมีส่วนร่วมกับสมาชิกในการกำหนดเป้าหมายการจัดตั้งและดำเนินงานกลุ่มฯ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ ความผูกพันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับกลุ่ม นำไปสู่การแสวงหาและเปิดรับสื่อและสารสนเทศเพื่อพัฒนาการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด อย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ทั้ง 89 ช้อ ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมาคือด้านสิ่งแวดล้อม ตามด้วยด้านความซื่อสัตย์ และ ด้านการสร้างกำไร/รายได้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากันสอดคล้องกับ สุกกิจ ศรีปัดถา (2549) [2] ที่ศึกษาระดับความเป็นไปได้ในการประยุกต์หลักการจัดการธุรกิจตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับวิสาหกิจชุมชน 4 ลักษณะ คือพาณิชยกรรม อุตสาหกรรม เกษตรกรรมและธุรกิจบริการ โดยเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 9 จังหวัด จำนวน 500 คนและการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ 50 คน ผลการศึกษาพบว่าระดับความเป็นไปได้ในการประยุกต์ใช้หลักการจัดการเศรษฐกิจพอเพียงกับวิสาหกิจชุมชนทั้งโดยรวมและจำแนกตามลักษณะของกิจการอยู่ในระดับมาก โดยแนวปฏิบัติที่เป็นไปได้สูงและควรปฏิบัติอย่างมากคือต้องประกอบกิจการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เอาไรต์เอาเปรียบผู้เกี่ยวข้อง

นอกจากนั้น กลุ่มตัวอย่างได้ประเมินระดับความคิดเห็นต่อเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 9 ข้อ ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์มาก ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความคิดเห็นต่อเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอยู่ในเกณฑ์มากเป็นส่วนใหญ่ (7 ข้อจากทั้งหมด 9 ข้อ) โดยเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความเห็นด้วยมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ การผลิตสินค้า บริการและกิจการอื่นๆ เพื่อการบริโภค การพึ่งตนเองของครอบครัว และขายผลผลิตที่เหลือจากการบริโภค รองลงมา คือ สร้างรายได้แก่ครอบครัว และสวัสดิการที่ดีแก่คนในชุมชน และ พัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชนให้อยู่เย็นเป็นสุข สอดคล้องกับแนวคิดของวิสาหกิจชุมชน (SMCE หรือ Small and Micro Community Enterprise) ที่หมายถึง กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะ เป็นนิติบุคคลในรูปแบบใด หรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน วิสาหกิจชุมชนมีฐานคิดอยู่บนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง วิสาหกิจชุมชนคือ การประกอบซึ่งรวมถึงกระบวนการคิด การจัดการผลผลิต และทรัพยากรทุกขั้นตอน โดยภูมิปัญญาขององค์กรชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเรียนรู้ของชุมชน (เสรี พงศ์พิศ, 2544; วิจิต, 2544; เล่ง, 2546, อ้างใน นงคราญ กาญจนประเสริฐและคณะ, 2547) [3]

ส่วนผลการศึกษาที่พบว่า กรรมการบริหารและสมาชิกยังเปิดรับสื่ออยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น สะท้อนให้เห็นว่า ปัจจุบัน สมาชิกของวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเท่าที่ควรซึ่งอาจจะเป็นเพราะความไม่รู้หรือไม่เข้าใจว่าการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและกลุ่มอย่างไร อย่างไรก็ตาม ผล

การศึกษาที่ชี้ให้เห็นว่าสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีความต้องการสื่อต่างๆ ในอนาคตอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเฉพาะสื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ คู่มือ/แนวทางการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สื่อบุคคลได้แก่ประธาน/กรรมการบริหาร และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจากภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และสื่อมวลชน โดยเฉพาะรายการสารคดีทางโทรทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของจำนรรจา ชุ่มชื่น (2547) [4] ที่ศึกษาเรื่องแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง : ศึกษากระบวนการแพร่กระจายความหมายในหนังสือพิมพ์ไทย ระหว่าง พ.ศ. 2540- พ.ศ.2542 ที่พบว่า สื่อมวลชนก็ไม่ได้มีการเผยแพร่ข่าวสารที่ต่อเนื่อง ทำให้ไม่มีการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่องตามไปด้วย และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศุภานา ธนวัฒน์เสรี (2550:93) [5] เรื่อง การจัดการและกลยุทธ์ การและสื่อสารเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงของคณะทำงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านสื่อมวลชนและประชาชน ที่พบว่า การนำเสนอเนื้อหาเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อมวลชนสะท้อนให้เห็นว่า สื่อมวลชนยังไม่มี ความรู้ ความเข้าใจที่ครบถ้วนและชัดเจน ดังนั้น จึงควรสร้างความร่วมมือในการสื่อสารระหว่างภาคส่วนต่างๆ โดยมีหน่วยงานภาครัฐเป็นผู้ประสานเชื่อมโยงความร่วมมือ ภาคสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการผลิตเนื้อหาและกิจกรรม รวมทั้งเป็นช่องทางในการเผยแพร่สารอย่างต่อเนื่องมากขึ้น

ส่วนผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและสารสนเทศโดยรวมในปัจจุบันและความต้องการสื่อและสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวมในอนาคต ซึ่งพบว่าเป้าหมายการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวมทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและสารสนเทศโดยรวมในปัจจุบันและความต้องการสื่อและสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด โดยรวมในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่า ยิ่งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการกำหนด

เป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากเท่าใดก็จะยิ่งทำให้สมาชิกเห็นความสำคัญของการเปิดรับสื่อและสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งในปัจจุบันและในอนาคตมากตามไปด้วย ผลการศึกษาที่ได้ข้างต้น สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกประธาน/กรรมการบริหาร และสมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ระบุว่า การกำหนดเป้าหมายการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มมีความสำคัญต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนได้อย่างสอดคล้องกับนิยามและจุดมุ่งหมายของการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนโดยมีหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐานสำคัญ นั่นคือการเน้นเสริมสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่นและกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างโอกาสและรายได้ของชุมชนฐานรากให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนโดยกิจกรรมที่เกิดขึ้นล้วนมุ่งไปที่กลุ่มเป้าหมาย 3 ระดับ ตั้งแต่ครัวเรือน กลุ่ม/องค์กร/เครือข่าย และชุมชน ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิด ตัดสินใจ และดำเนินการอย่างชาญฉลาดด้วยความสมดุลและลงตัวในด้านต่างๆ อาทิ ด้านทุน ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการ ด้านทรัพยากร/สิ่งแวดล้อม และด้านสวัสดิการ เป็นต้น (กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย :: ข่าวสารงาน พช.) [6]

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงเสนอให้หน่วยงานภาครัฐเห็นความสำคัญของการให้ความรู้ในการจัดตั้งและบริหารงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ชุมชนที่สนใจ และชี้ให้เห็นประโยชน์ของการร่วมกันกำหนดเป้าหมายการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 9 ด้านที่นำเสนอ ระหว่างกรรมการบริหารและสมาชิกเป็นสำคัญ ได้แก่ ด้านการผลิตสินค้า บริการและกิจการอื่นๆ เพื่อการบริโภค การพึ่งตนเองของครอบครัว และขายผลผลิตที่เหลือจากการบริโภค ด้านการสร้างรายได้แก่ครอบครัว และสวัสดิการที่ดีแก่คนในชุมชน ด้านการลดรายจ่ายให้ครอบครัว และชุมชน ด้านการสร้างความสามารถในการพึ่งตนเองของชุมชน ด้านการ

พัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนให้เข้มแข็ง ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชนให้อยู่เย็นเป็นสุข ด้านการส่งเสริมความสามัคคีและการอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน และ ด้านการสืบสานมรดกวัฒนธรรมและความภูมิใจในภูมิปัญญาของชุมชน เพื่อแก้ปัญหาการล่มสลายของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน อันเนื่องจากไม่เข้าใจและไม่ได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมและความตื่นตัวในการพัฒนาตนเองของสมาชิก ส่งผลให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างรายได้ และพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป

นอกจากนั้นผลการทดสอบสมมติฐานยังพบว่า สภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและสารสนเทศในปัจจุบัน และความต้องการสื่อและสารสนเทศในอนาคตเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในปัจจุบันทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ สื่อที่ผลิตขึ้นภายในกลุ่ม สื่อที่ผลิตโดยหน่วยงานภาครัฐ และสื่อมวลชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการศึกษาที่ได้ข้างต้นสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึก ประธาน/กรรมการบริหาร และสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ที่ระบุว่า การคำนึงถึงหลักการดำเนินงานของกลุ่มให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่เริ่มต้นจัดตั้งกลุ่มตามหลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข และชี้แจงให้สมาชิกรับทราบว่าการจัดตั้งขึ้นจะยึดหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 9 ประการ (อภิรัชย์ พันธเสน, 2549) [7] จะยิ่งทำให้สมาชิกตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาเรียนรู้ทำความเข้าใจในการดำเนินงานของกลุ่ม ลดช่องว่างทางความคิดและความขัดแย้งต่างๆที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความตื่นตัวในการเปิดรับสื่อและสารสนเทศทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพิ่มเติมด้วยตนเองมากกว่าการรอรับฟังข้อมูลจากกรรมการบริหารเพียงอย่างเดียว

ทั้งนี้ผลการทดสอบสมมติฐานยังพบข้อมูลสำคัญว่า ระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการดำเนินงานตามหลักความพอประมาณ ด้านความสามารถในการดำเนินงานด้วยหลักเหตุผล ด้านความสามารถในการดำเนินงานตามหลักภูมิคุ้มกัน ด้านความสามารถในการดำเนินงานด้วยความรู้ และด้านความสามารถในการดำเนินงานด้วยหลักคุณธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าสหสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและสารสนเทศในปัจจุบันและความต้องการสื่อและสารสนเทศในอนาคตแต่ละประเภท รวมทั้งมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อในปัจจุบันและความต้องการสื่อโดยรวมในอนาคตเพื่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัด ในปัจจุบันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกสมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ระบุว่าประธาน/กรรมการบริหารกลุ่มควรมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่สมาชิก และเป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิตประจำวันและดำเนินกิจกรรมของกลุ่มให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากประธานกลุ่มเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มาก จึงมีความน่าเชื่อถือซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมาชิกให้ความสำคัญและคอยเรียนรู้วิถีปฏิบัติต่างๆ จากประธานกลุ่มอยู่แล้ว ดังนั้น หากประธานกลุ่ม/กรรมการบริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นผู้ที่แสดงออกให้เห็นถึงความสามารถในการดำเนินงานของกลุ่มให้ประสบผลสำเร็จ มีความเข้มแข็ง และยั่งยืนได้ด้วยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมกับมีการสื่อสารเพื่อกระตุ้นให้สมาชิกเห็นความสำคัญ และร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงานของกลุ่มให้สอดคล้องกับหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขก็น่าจะส่งผลให้สมาชิกมีการศึกษาเรียนรู้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาความรู้ของตนเองด้วยการเปิดรับสื่อและสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตมากขึ้นตามไปด้วย

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงเสนอให้หน่วยงานภาครัฐเห็นความสำคัญของการกระตุ้นให้ผู้นำยึดหลักการดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอย่างสม่ำเสมอว่าเป็นไปตามเป้าหมายและหลักการดำเนินงาน ทั้ง 13 ด้านที่นำเสนอ ได้แก่ การใช้เทคโนโลยี ด้านการผลิต/อาชีพ ด้านการใช้ทรัพยากร/ทุน/วัตถุดิบ ด้านการใช้แรงงาน ด้านขนาดการผลิต ด้านการสร้างกำไร/รายได้ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการผลิต ด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน ด้านการตลาด ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนา/ส่งเสริมสวัสดิการชุมชน จะทำให้ประธาน/กรรมการบริหาร และสมาชิกตื่นตัวในการเปิดรับสารสนเทศทั้งในปัจจุบันและในอนาคตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่องตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ผลการศึกษานำมาซึ่งข้อเสนอแนะในระดับบุคคลและในระดับองค์กรดังนี้

ระดับบุคคล ได้แก่ ประธาน/กรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชน

1. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนและการดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างถ่องแท้ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงานของกลุ่มและการใช้ชีวิตประจำวันอย่างแท้จริง

2. ให้ความสำคัญกับการทำบทบาทในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารความรู้ และแนวทางการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน และการดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรม ชัดเจน ไปสู่สมาชิกอย่าง

ต่อเนื่อง พร้อมกับมีสื่อเฉพาะกิจที่ผลิตขึ้นภายในกลุ่ม และเวทีให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มและการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของสมาชิก

3. มีการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มนับตั้งแต่เริ่มต้นก่อตั้งกลุ่มด้วยการร่วมกันกำหนดเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่ม ทิศทางการบริหารจัดการกลุ่ม การร่วมกันคิดวางแผน ร่วมดำเนินงาน และร่วมพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

ระดับองค์กร/หน่วยงานที่กำกับดูแลวิสาหกิจชุมชน

1. ให้ความสำคัญกับการจัดเก็บข้อมูลสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในแต่ละพื้นที่ ให้เป็นปัจจุบัน อาทิ ชื่อกลุ่ม เป้าหมายการจัดตั้งกลุ่ม การผลิตสินค้า/บริการ สถานภาพและปัญหาการดำเนินงาน ฯลฯ เพื่อเป็นพื้นฐานการส่งเสริมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ให้ความสำคัญกับการผลิตสื่อและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแบบองค์รวมที่เป็นรูปธรรม อาทิ การออกแบบหลักสูตรฝึกอบรม ที่ประกอบด้วยการบรรยาย ประกอบสื่อที่หลากหลายและเป็นรูปธรรม เช่น คู่มือการดำเนินงาน เอกสาร และสื่อวีดิทัศน์ กิจกรรมการศึกษาดูงาน เวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการฝึกปฏิบัติการผลิตสื่อแบบมีส่วนร่วม ฯลฯ

3. เห็นความสำคัญของการกระตุ้นให้ผู้นำยึดหลักการดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับและทำบทบาทสำคัญในการเป็นผู้อำนวยความสะดวก รับฟังและให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนกระตุ้นให้เกิดการสร้างเครือข่ายและเวทีความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

4. ให้ความสำคัญกับการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครปฐม เพื่อให้

เข้าใจสถานภาพความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน นำไปสู่การหารูปแบบ เทคนิคและวิธีการสื่อสารเพื่อขับเคลื่อนแนวคิดการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่างๆ

5. ให้ความสำคัญกับการถอดบทเรียนความสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในระดับต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนและองค์กรทุกระดับได้อย่างเป็นรูปธรรม ให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น

6. ให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายกับสื่อมวลชนในท้องถิ่นเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และความตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

รายการอ้างอิง

[1] นริศร์ มีเจริญ. (2547). **การพัฒนากลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรมตามกระบวนการวิสาหกิจชุมชนอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเกษตรศาสตร์การพัฒนাবัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

[2] สุวกิจ ศรีปัดดา. (2549). “ระดับความเป็นไปได้ในการประยุกต์หลักการจัดการธุรกิจตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับวิสาหกิจชุมชน”. บทความวิจัยตีพิมพ์ใน**วารสารคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม** ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 ภาคเรียนที่ 2/2549

[3] นงคราญ กาญจนประเสริฐและคณะ. (2547). **การบริหารจัดการแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาอาชีพเชิงวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลมะตুম**. ภายใต้ชุดโครงการวิจัย การบูรณาการการบริหารจัดการงานพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยั่งยืนเพื่อแก้ปัญหาความยากจน. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

[4] จำรรจา ชุ่มชื่น. (2547). **แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง : ศึกษากระบวนการแพร่กระจายความหมายในหนังสือพิมพ์ไทย ระหว่าง พ.ศ. 2540- พ.ศ.2542**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

[5] ศุภาญา ธนวัฒน์เสวี. (2550). **การจัดการและกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงของคณะทำงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านสื่อมวลชนและประชาชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

[6] กรมการพัฒนารัฐมชน กระทรวงมหาดไทย. **ข่าวสารงาน พช.** สืบค้นจาก <http://www.cdd.go.th/public%20Service.php> วันที่ 10 พฤศจิกายน 2554.

[7] อภิชาติ พันธเสน และคณะ. (2549). **สังเคราะห์องค์ความรู้ เศรษฐกิจพอเพียง.** กรุงเทพฯ : สำนักงาน. กองทุนสนับสนุนการวิจัย.